

Інформація
на виконання пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони
України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо
забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної
хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»
станом на 21.05.2020 року

З метою запобігання негативному розвитку епідемічної ситуації та забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення Держпродспоживслужбою на період карантину під час спалаху коронавірусної хвороби (COVID-19) посилено державний санітарно-епідеміологічний нагляд за дотриманням вимог санітарного законодавства на об'єктах систем водопостачання та водовідведення.

Спільно з місцевими органами виконавчої влади та за участю органів місцевого самоврядування здійснюються перевірки дотримання режиму охорони господарської діяльності в зонах санітарної охорони джерел та об'єктів питного водопостачання, правил експлуатації систем питного водопостачання, встановлених режимів їх роботи, правил користування водозабірними спорудами, призначеними для задоволення потреб споживачів у питній воді, контролю за якістю питної води, вимог законодавства щодо здійснення виробничого контролю за якістю та безпечністю питної води на об'єктах водопостачання.

За інформацією територіальних органів Держпродспоживслужби станом на 21.05.2020 року здійснено 12390 комісійних перевірок об'єктів водопостачання, що склало 18,3 % від загальної кількості таких об'єктів (65042), у тому числі 4444 об'єктів централізованого (40,8%) та 7946 об'єктів децентралізованого водопостачання (14,7%).

Під час здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням санітарного законодавства порушення встановлено на 6637 об'єктах водопостачання (53,6%), зокрема на 2662 об'єктах централізованого водопостачання (60%) та 3974 об'єктах децентралізованого водопостачання (50%).

Взято участь у перевітках 586 об'єктів водовідведення, що склало 25% від кількості об'єктів водовідведення, порушення встановлено на 243 об'єктах (41,5%).

За результатами аналізу встановлено, несприятлива ситуація щодо забезпечення населення якісною питною водою спостерігається у Дніпропетровській, Запорізькій, Донецькій, Житомирській, Миколаївській, Рівненській, Чернівецькій областях, в яких порушення встановлено майже на всіх обстежених об'єктах централізованого водопостачання (від 99% до 81% відповідно). В цілому, кількість об'єктів водопостачання на яких встановлено порушення вимог санітарного законодавства складає близько 55 %.

Не краща ситуація складається і при перевірках об'єктів нецентралізованого водопостачання, так на 50% нецентралізованих джерел

(громадські колодязі, свердловини) виявлено порушення вимог законодавства. Так, у Донецькій, Кіровоградській, Миколаївській, Харківській області порушення встановлено майже на 77% перевірених таких об'єктах, а у Херсонській та Чернівецькій областях майже на всіх обстежених джерелах водопостачання.

Встановлено порушення вимог законодавства на 243 перевірених об'єктах водовідведення, що склало близько 42%. Зокрема, при обстеженні цих об'єктів найбільше недоліків встановлено у Вінницькій (31), Дніпропетровській (47), Житомирській (17), Запорізькій (10), Київській (18), у Кіровоградській (22), в Одеській (18), Полтавській (10) областях.

Відповідно до укладених договорів здійснюється відбір та дослідження зразків води питної за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками.

Окрім того, Держпродспоживслужбою посилено державний санітарно-епідеміологічний нагляд за об'єктами водопровідно-каналізаційного господарства, у тому числі щодо здійснення лабораторних досліджень питної води за показниками епідемічної безпеки та санітарно-хімічними показниками.

З цією метою за звітний період досліджено 15130 проб питної води централізованого водопостачання, кількість відхилень складає близько 7,5%, у тому числі за мікробіологічними показниками досліджено 5358 проб питної води, відхилення складало 3,8% та 11054 проби за санітарно-хімічними показниками, відхилення складає 9%; проведено 270 досліджень на вірусологічні показники, встановлено 14 відхилень.

Досліджено 2646 проб води питної із джерел децентралізованого водопостачання, із них 33,5 % проб з відхиленнями, у тому числі досліджено 1561 пробу за мікробіологічними показниками, відхилення складає 23 % та 11568 проб за санітарно-хімічними показниками, відхилення складає 34,3%. Вірусологічні дослідження без відхилень.

Проведено дослідження 366 проб води поверхневих водойм I категорії за мікробіологічними та санітарно-хімічними показниками, відсоток відхилень складає 2,7% та 15,8% відповідно.

За результатами здійснених заходів державного нагляду (контролю) на підставі встановлених порушень санітарного законодавства територіальними органами Держпродспоживслужби ініційовано 863 засідання комісій ТЕБ та НС, видано 2207 приписів та пропозицій, накладено 169 штрафів (Харківська - 62, Сумська - 33, Миколаївська - 37, Житомирська - 21, Вінницька - 13). Найгірше заходів вжито у Київській, Кіровоградській, Луганській, Черкаській, Чернігівській, Чернівецькій областях.

За результатами комісійних перевірок встановлено загальні проблемні питання щодо стану об'єктів централізованого сільського водопостачання, а саме: не проводиться очистка водонапірних веж; зони суворого санітарного режиму не огорожені; порушені терміни проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників декретованого контингенту; не визначені та не облаштовані зони санітарної охорони навколо джерел

водопостачання; не розроблені проекти зон санітарної охорони джерел; територія зон санітарної охорони знаходиться не в належному санітарному стані (не покошені минулорічні чагарники); відсутність виробничого лабораторного контролю води, яка надходить у водопровідну мережу, в повному обсязі згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10, профілактичне промивання та дезінфекція водопровідних споруд не здійснюється.

Основними порушеннями для об'єктів нецентралізованого водопостачання є: не систематично проводиться чищення та дезінфекція нецентралізованих джерел (громадські колодязі, свердловини), відсутність лабораторного контролю водив повному обсязі згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10, не проводиться щорічне планове обстеження споруд джерел, їх чищення, дезінфекція та знезараження питної води та лабораторний контроль якості та безпеки води після виконання робіт з поточного ремонту, чищення та дезінфекції споруд джерел, не оформлені санітарні паспорти на джерела нецентралізованого водопостачання, біля громадських колодязів частково пошкоджені майданчики, санітарно-технічний стан колодязів незадовільний, потребують поточного ремонту.

Для усунення порушень, виявлених у ході обстежень, на адресу органів місцевого самоврядування, балансоутримувачам підприємств направлені листи з відповідними пропозиціями щодо вжиття вичерпних заходів реагування та доведення об'єкту централізованого питного водопостачання до нормативних вимог.

У ході проведених комісійних обстежень об'єктів централізованого водовідведення встановлено, що значна кількість комплексів очисних споруд каналізації в населених пунктах області працюють неефективно; не проводиться знезараження господарсько-побутових стоків; незадовільний санітарно-технічний стан приміщень каналізаційно-насосних станцій та хлораторних; побутові приміщення для персоналу потребують ремонту; не створені умови для дотримання працівниками правил особистої гігієни; відсутність засобів індивідуального захисту; порушується періодичність проходження медичних оглядів персоналом.

Окрема увага приділяється питанням знезараження стічних вод від інфекційних лікарень, відділень, місць тимчасового розміщення та об'єктів усіх форм власності, які можуть бути використані для тимчасової обсервації (ізоляції) осіб з ознаками гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Робота спеціалістів Держпродспоживслужби територіальних органів в складі комісій з питань обстеження об'єктів водопостачання та водовідведення населених пунктів триває.

Інформація щодо проведених заходів оприлюднюється на офіційному сайті Держпродспоживслужби та її територіальних органів.

Додаткова інформація

Головним управлінням Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області обстежено 3 об'єкта водовідведення.

За результатами проведених позапланових заходів державного нагляду (контролю) встановлено ряд порушень вимог санітарного законодавства, зокрема щодо неналежного виконання санітарно-оздоровчих заходів на системах водовідведення (стан будівництва та реконструкція об'єктів, заміни (капремонту) устаткування та мереж, ліквідація тупикових ділянок тощо); не проведення дезінфекції мулу, що утворюється після очищення решіток-уловлювачів приймальних (грабельних) відділень на каналізаційних насосних станціях; перевищення по хімічним показникам гранично-допустимих скидів у зворотній воді перед скидом у водний об'єкт; порушення графіків проведення періодичної перевірки окремих засобів вимірювальної техніки в лабораторіях.

У ході здійснення заходів державного нагляду (контролю) спеціалістами Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області обов'язково враховуються результати відомчого лабораторного контролю підприємств.

Головним управлінням Держпродспоживслужби в Житомирській області посилено державний санітарно-епідеміологічний нагляд за дотриманням вимог санітарного законодавства на об'єктах систем водопостачання та водовідведення населених пунктів.

Спеціалісти територіальних управлінь Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області протягом минулого тижня залучалися до 6 комісійних перевірок сільських водопроводів. Порушення вимог санітарного законодавства виявлені при організації та облаштування зони санітарної охорони суворого режиму артсвердловин, щодо відсутності або неефективного функціонування станції знезалізнення води, знезаражуючих установок, відсутності паспорту радіаційної безпеки на артезіанські свердловини та при проведенні відомчого лабораторного контролю якості питної води.

При обстеженні громадських криниць встановлено, що вони утримуються в незадовільному санітарно-технічному стані, порушуються вимоги щодо їх облаштування та утримання, не проводиться механічне очищення та дезінфекція, відсутні санітарні паспорти на джерела децентралізованого водопостачання.

Окрім того, проведено позапланові заходи державного нагляду по обстеженню підприємств по розливу питної води в с.Зарічани та ТОВ «Євровода-Стандарт» в с.Іванівка Житомирської області.

У ході обстеження вищезазначених підприємств виявлено порушення вимог санітарного законодавства щодо відсутності технологічного регламенту виробництва питної води, висновків державної санітарно-епідеміологічної експертизи на питну воду та технологічне обладнання; порушення проходження періодичного медичного огляду працівниками підприємства; відсутність даних

щодо проведення лабораторних досліджень питної води на радіологічні показники тощо.

Під час обстежень об'єктів водопостачання відібрано 202 проби питної води на санітарно-хімічні та мікробіологічні показники, 18 - з джерел децентралізованого водопостачання, 2 - з поверхневих водойм I категорії. Відхилення від гігієнічних нормативів якості води було виявлено в 10 пробах питної води з джерел централізованого водопостачання, у 8 пробах питної води з джерел децентралізованого водопостачання та в 1 пробі води водойм I категорії.

За виявленні порушення вимог санітарного законодавства на об'єктах водопостачання та водовідведення керівникам підприємств надано 67 приписів та 12 пропозицій щодо усунення порушень вимог законодавства при комісійних перевірках. На відповідальних осіб складено 21 протокол про адміністративне правопорушення та винесено постанови про накладення штрафів. Ініційовано проведення 21 засідання комісій з питань ТЕБ та НС.

Працівниками Головного управління Держпродспоживслужби у Волинській області за звітний період обстежено один об'єкт водовідведення (очисні споруди) та 11 об'єктів водопостачання (7 - централізованих, 4 - децентралізованих (локальні артезвердловини)).

Обстеження проводилися за участі представників місцевих відділів управлінь житлово-комунальних господарств, керівників закладів освіти, які є власниками/балансоутримувачами об'єктів водопостачання.

За результатами здійснених заходів встановлено порушення вимог санітарного законодавства при функціонуванні 6 водопроводів та 4 локальних артезвердловин, а саме: не організовано та не огорожено зону суворого режиму санітарної охорони водозабірних споруд; не розроблено робочі програми (графіки) виробничого контролю безпечності та якості питної води джерел питного водопостачання; інформація про результати виробничого контролю безпечності та якості питної води, забруднення джерел питного водопостачання до Держпродспоживслужби у Волинській області не надається; не проведено ремонтних робіт обладнання, приміщень водопроводів, павільйонів локальних артезвердловин; відсутні паспорти радіаційної безпеки; не проведено благоустрій території.

У ході обстежень відібрано зразки питної води для проведення необхідного комплексу лабораторних досліджень, відхилень від нормативних показників не виявлено.

За підсумками здійсненої роботи власникам/балансоутримувачам об'єктів водопостачання та водовідведення, головам виконкомів міських (міст обласного значення), селищних і сільських рад, об'єднаних територіальних громад надіслано матеріали з висвітленням встановлених порушень для вжиття заходів реагування.

Головним управлінням Держпродспоживслужби в Кіровоградській області за поточний тиждень перевірено 23 об'єкта водопостачання (3 централізованого та 20 нецентралізованого), на всіх об'єктах встановлено порушення.

З метою усунення порушень на балансоутримувачів об'єктів централізованого та нецентралізованого водопостачання направлено приписи, пропозиції, рекомендаційні листи.

Територіальними управліннями Головного управління проводиться спільна робота з сільськими та селищними головами щодо усунення порушень, виявлених під час комісійних перевірок щодо розроблення графіків дослідження води (за видом контролю, переліком показників, періодичністю, місцями (точками) відбору), санації шахтних колодязів та знезараження води. За тиждень направлено 6 рекомендаційних листів та пропозицій на балансоутримувачів об'єктів централізованого та нецентралізованого водопостачання.

Пропозиції та приписи надані при попередніх перевірках на переважній більшості об'єктів централізованого та нецентралізованого водопостачання виконуються.

Слід зазначити, що згідно попередньо наданих пропозицій виконано поточні ремонти приміщень для працівників на очисних каналізаційних спорудах, проведено знезараження стічних вод у Маловисківському районі Кіровоградської області. Згідно проекту завершується реконструкція очисних споруд з улаштуванням напірного та безнапірного колектора, будівництвом каналізаційних очисних споруд закритого типу повного біологічного очищення стічних вод, влаштуванням в наземній частині компресорного відділення та побутових приміщень, каналізаційного колектору очищених стоків від очисних споруд до камери знезараження, вузла обліку очищених стоків до існуючого колодязя, реконструкція мулових майданчиків з системою дренажу у Новгородківському районі Кіровоградської області.

Всього на період карантину ініційовано 36 засідань міських та районних комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій щодо забезпечення населення питною водою в період карантину та усунення недоліків на об'єктах водопостачання.

Головним управлінням Держпродспоживслужби в Сумській області триває проведення комісійних обстежень об'єктів систем водопостачання разом з місцевими органами виконавчої влади та за участю органів місцевого самоврядування.

Протягом тижня проведені комісійні перевірки 4 об'єктів централізованого водопостачання, порушення санітарного законодавства встановлено на 3 об'єктах централізованого водопостачання (75%).

Зокрема, в ході перевірок водогонів Байрацького старостинського округу Липоводолинської селищної ради та с. Лісне Краснопільського району

встановлено відсутність робочої програми виробничого контролю якості води на спорудах водопровідної мережі та відсутність відомчого контролю питної води за показниками безпеки; відсутність запасу дезінфікуючих засобів для проведення профілактичної дезінфекції; відсутній паспорт радіаційної якості води свердловин; відсутність журналу реєстрації аварій. Про відключення та аварії на мережі територіальні управління Держпродспоживслужби не повідомляються або повідомляються несвоєчасно.

Належним чином не впорядкована зона санітарної охорони першого поясу 2-х артезіанських свердловин водогону Білківської сільської ради Тростянецького району, до обслуговування водогінної мережі допускаються працівники без проходження медичного огляду.

Незадовільних результатів лабораторного контролю не встановлено.

За результатами комісійних перевірок надано 3 приписи щодо усунення виявлених порушень на об'єктах централізованого водопостачання, до двох керівників об'єктів централізованого водопостачання застосовані заходи адміністративного впливу.
